

Bryssel 10.12.2020
COM(2020) 827 final

2020/0363 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

perusluonteiset lentoyhteydet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevassa sopimuksessa mainitun siirtymäkauden päättymisen jälkeen varmistavista yhteisistä säännöistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Yhdistynyt kuningaskunta on eronnut unionista 1. helmikuuta 2020 alkaen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan nojalla. Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä¹, jäljempänä 'erosopimus', tehtiin unionin osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2020/135², ja se tuli voimaan 1. helmikuuta 2020. Erosopimuksen 126 artiklassa tarkoitettu siirtymäkausi, jonka aikana unionin oikeutta sovelletaan edelleen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa mainitun sopimuksen 127 artiklan mukaisesti, päättyy 31. joulukuuta 2020.

Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/266³, annettu 25 päivänä helmikuuta 2020, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa uuden kumppanuussopimuksen tekemiseksi. Kuten neuvotteluohjeissa todetaan, lupa kattaa muun muassa seikat, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan käsitellä kattavasti ilmailusuhteita Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa siirtymäkauden päättymisen jälkeen.

On kuitenkin epävarmaa, onko unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen sopimus niiden tulevasta suhteesta tällä alalla tullut voimaan mainitun ajanjakson loppuun mennessä.

Kansainvälistä lentoliikennettä ei voida harjoittaa ilman asianomaisten valtioiden nimenomaista suostumusta; tämä johtuu niiden täydellisestä ja yksinomaisesta suvereniteetista oman alueensa yläpuolella olevaan ilmatilaan. Yleensä valtiot organisoivat keskinäisen lentoliikenteensä tekemällä kahdenvälisiä lentoliikennesopimuksia, joissa vahvistetaan vastavuoroisesti myönnettävät erityisoikeudet ja niiden käyttöehdot. Liikenneoikeudet ja niiden käyttöön suoraan liittyvät palvelut on nimenomaisesti jätetty palvelukaupan yleissopimuksen⁴ soveltamisalan ulkopuolelle.

Unionissa jäsenvaltioiden lentoliikenteen harjoittajien (unionin lentoliikenteen harjoittajien) vapaus harjoittaa EU:n sisäistä lentoliikennettä perustuu yksinomaan lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä 24 päivänä syyskuuta 2008 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1008/2008, jossa vahvistetaan myös kyseisiä lentoliikenteen harjoittajia koskevat lupasäännöt.

Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden välisen lentoliikenteen sääntely mainitulla asetuksella lakkaa siirtymäkauden päättyessä.

Tästä seuraa, että ilman unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan asiaa koskevaa sopimusta kyseisten lentoliikenteen harjoittajien Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden

¹ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

² Neuvoston päätös (EU) 2020/135, annettu 30 päivänä tammikuuta 2020, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen tekemisestä (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 1).

³ EUVL L 58, 27.2.2020, s. 53.

⁴ Maailman kauppajärjestön perustamisesta 15. huhtikuuta 1994 Marrakeshissa tehdyn Marrakeshin sopimuksen liite 1B.

väliselle lentoliikenteelle ei olisi oikeudellista perustaa erosopimuksen mukaisen siirtymäkauden päättymisen jälkeen.

Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden väliset suorat lentoliikennepalvelut ovat lähes kokonaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin lentoliikenteen harjoittajien hallussa. Jos nämä lentoliikenteen harjoittajat menettävät oikeutensa harjoittaa Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden välistä lentoliikennettä, tuloksena olisi vakavia häiriöitä. Lentoliikenne lakkaisi useimmilla tai kaikilla unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisillä reiteillä. Unionin lentoliikenteen harjoittajille jäisi kuitenkin täydet mahdollisuudet harjoittaa lentoliikennettä reiteillä, joilla Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajat eivät enää liikennöi siirtymäkauden päätyttyä.

Sopimuksettomassa erossa asianomaisille talouksille odotetaan koituvan vakavia seurauksia: vaihtoehtoisten reittien etsiminen lisäksi huomattavasti lentomatkojen kestoa ja kustannuksia ja lentoliikenteen infrastruktuuriin kohdistuvaa painetta vaihtoehtoisilla reiteillä samalla kun lentoliikenteen kysyntä vähenisi. Tämä aiheuttaisi vakavia ongelmia paitsi lentoliikenteen alalla myös muilla talouden aloilla, jotka ovat suuresti riippuvaisia lentoliikenteestä. Näin syntyneet kaupan esteet häiritsevät liiketoimintaa kaukaisilla markkinoilla sekä liiketoiminnan sijoittamista ja siirtoa. Unioni ja jäsenvaltiot menettäisivät lentoyhteyksien häiriöiden vuoksi strategisen voimavaran.

Tämän ehdotuksen tavoitteena on säätää väliaikaisista toimenpiteistä, joilla säännellään unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä lentoliikennettä siirtymäkauden päätyttyä, jos asiaa koskevaa sopimusta ei ole tehty.

Tämä säädös on osa toimenpidepakettia, jonka komissio hyväksyy.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotetun asetuksen tarkoituksena on olla erityissäännös, jossa käsitellään joitakin niistä seurauksista, joita syntyy, kun asetusta (EY) N:o 1008/2008 lakataan soveltamasta Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden väliseen lentoliikenteeseen siirtymäkauden päätyttyä, jos unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisistä suhteista ei tuolloin ole tehty sopimusta. Ehdotetut ehdot rajoittuvat siihen, mikä on tältä osin tarpeen, jotta vältetään kohtuuttomat häiriöt. Näin ollen tämä ehdotus on täysin yhdenmukainen voimassa olevan lainsäädännön ja erityisesti asetuksen (EY) N:o 1008/2008 kanssa.

Tältä osin ehdotettu asetusta on tarkoitettu väliaikaiseksi toimenpiteeksi, jotta voidaan ylläpitää yhteyksiä ja säilyttää unionin etu rajoitetun ajan ja siihen asti, kun unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen asiaa koskeva sopimus voidaan tehdä ja se voi tulla voimaan.

Ehdotettu asetusta ei vaikuta Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tulevaisuudessa tehtävän ilmoitusopimuksen suunnitteluun.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä ehdotus täydentää unionin asetusta (EY) N:o 1008/2008. Vaikka siinä on joitakin osin (esim. liikennöintiluvissa) noudatettu samaa lähestymistapaa kuin unionin ja kolmansien maiden välisissä ilmakuljetussopimuksissa, asetuksen erityinen tavoite, asiayhteys ja yksipuolisuus edellyttävät välttämättä rajoittavampaa lähestymistapaa oikeuksien myöntämisessä sekä erityissäännöksiä, joiden tavoitteena on säilyttää oikeuksien yhdenvertaisuus ja tasapuoliset toimintaedellytykset.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 100 artiklan 2 kohta.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Ehdotettu säädös täydentäisi unionin asetusta (EY) N:o 1008/2008 siten, että perusluonteiset lentoyhteydet varmistettaisiin, vaikka asetusta ei enää sovelletakaan asianomaiseen lentotoimintaan. Perusyhteydet varmistettaisiin vastaavalla tavalla unionin kaikista paikoista ja kaikkiin paikkoihin harjoitettavassa liikenteessä, jolloin vältetään sisämarkkinoiden häiriöt. Tätä tavoitetta ei saavutettaisi jäsenvaltioiden omilla toimilla, minkä vuoksi on välttämätöntä toteuttaa toimia unionin tasolla.

• Suhteellisuusperiaate

Ehdotettua asetusta pidetään oikeasuhteisena, koska sillä voidaan välttää kohtuuttomat häiriöt ja varmistaa samalla tasapuoliset kilpailuedellytykset unionin lentoliikenteen harjoittajille. Asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tämä koskee erityisesti asiaankuuluvien oikeuksien myöntämisedellytyksiä, jotka liittyvät muun muassa vastaavien oikeuksien saamiseen Yhdistyneeltä kuningaskunnalta ja tasapuoliseen kilpailuun, sekä sitä, että järjestelmä on ajallisesti rajattu siihen, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen ilmailusopimus tulee voimaan.

• Toimintatavan valinta

Koska säädöksessä käsitellään asetukseen (EY) N:o 1008/2008 läheisesti liittyviä asioita ja sillä pyritään kyseisen asetuksen tavoin varmistamaan täysin yhdenmukaistetut kilpailuedellytykset, säädös olisi annettava asetuksen muodossa. Lisäksi tämä säädösmuoto sopii parhaiten tähän kiireelliseen tilanteeseen ja asiayhteyteen, koska siirtymäkauden päättymiseen (ilman, että unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisistä suhteista on tehty sopimusta) on niin lyhyt aika, ettei direktiivin säännöksiä ehdittäisi siirtää osaksi kansallista lainsäädäntöä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

• Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset

Tätä kohtaa ei sovelleta, koska tämä ehdotus tarvitaan poikkeuksellisen, väliaikaisen ja kertaluonteisen tapahtuman vuoksi, joka ei liity voimassa olevan lainsäädännön tavoitteisiin.

• Sidosryhmien kuuleminen

Ilmailualan eri sidosryhmät ja jäsenvaltioiden edustajat ovat ennen erosopimuksen tekemistä ja sen jälkeen ottaneet esille unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisestä sopimuksesta käytävistä neuvotteluista aiheutuvat haasteet ja mahdolliset ratkaisut.

Siitä, että erosopimuksessa vahvistettu siirtymäkausi päättyy 31. joulukuuta 2020, tarpeesta valmistautua väistämättömiin muutoksiin 1. tammikuuta 2021 ja mahdollisista lisätoimenpiteistä, joita on harkittava, jos sopimukseen ei päästä, on keskusteltu jäsenvaltioiden

edustajien ja ilmailualan eri sidosryhmien kanssa Brysselissä ja jäsenvaltioissa pidetyissä monialaisissa erityiskokouksissa.

Kannanottojen yleisenä aiheena on ollut tarve toteuttaa sääntelytoimia, joilla voidaan säilyttää tietyn tasoiset lentoyhteydet, kun unionin lainsäädäntöä lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Liikenneoikeuksien osalta sidosryhmät eivät voi toteuttaa omia varotoimenpiteitä lieventääkseen niitä haittavaikutuksia, joita asiaa koskevan sopimuksen puuttumisesta aiheutuisi. Vähintään kuusi lentoliikenteen harjoittajaa, lentoliikenteen harjoittajien ryhmää ja lentoasemien edustajaa oli sitä mieltä, että korkeatasoiset lentoyhteydet Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien kanssa olisi säilytettävä varmistamalla laajamittainen markkinoillepääsy. Toiset sidosryhmät (lähinnä EU:n lentoliikenteen harjoittajien edustajat) painottivat sen sijaan, ettei nykytilannetta saisi pitää yllä ilman sääntelyn täyttä yhdenmukaistamista, koska markkinoilla on oltava tasapuoliset toimintaedellytykset. Useimmat kommentit, joita jäsenvaltiot ovat saaneet ennen eroa muun muassa komission vuonna 2018 järjestämien työpajojen yhteydessä, on vahvistettu ja niitä on laajennettu sen jälkeen tulevaa suhdetta silmällä pitäen.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Asianomaiset sidosryhmät esittivät komissiolle eri muodossa arviointeja seurauksista, joita Yhdistyneen kuningaskunnan ero voi aiheuttaa lentoliikenteen alalla. Arvioinneissa todettiin, että lentoliikenteen lakkaaminen EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä aiheuttaisi vakavia häiriöitä EU:ssa. Lentoyhteydet ovat talouselämän kannalta ratkaisevan tärkeitä. Ilmailu ei helpota pelkästään liikkuvuutta vaan edistää myös merkittävästi kauppaa, kasvua ja työllisyyttä. Sen suora osuus suhteessa EU:n BKT:hen on 168 miljardia euroa, kun taas sen kokonaisvaikutus, matkailu mukaan luettuna, on jopa 672 miljardia euroa kerrannaisvaikutusten kautta.⁵ Vuonna 2019 EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen liikenteen matkustajamäärät olivat yhteensä 24 prosenttia kaikesta EU:n sisäisestä liikenteestä, vaikkakin luku vaihtelee merkittävästi EU:n jäsenvaltioiden välillä. Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiluvan saaneiden lentoliikenteen harjoittajien osuus EU:n sisäisestä lentoliikenteestä oli 19,3 prosenttia vuonna 2019, kun taas EU:n lentoliikenteen harjoittajien osuus EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisestä liikennetarjonnasta oli 50,4 prosenttia. Lentoyhteyksien vaihtoehtoina ovat rautatie- ja meriyhteydet, mutta niitä on vain joissakin maissa, kuten Belgiassa, Ranskassa ja Irlannissa. Kauempana idässä tai etelässä sijaitsevien unionin muiden maiden osalta maantie- ja rautatieliikenne eivät voi korvata lentoliikennettä matka-aikojen vuoksi. Näin ollen on tarpeen lieventää niitä vakavia haittoja, joita lentoyhteyksien täydellinen menetys aiheuttaisi EU:n taloudelle ja kansalaisille.

On selvää, että Yhdistyneen kuningaskunnan ja unionin välisten lentoyhteyksien vakavien häiriöiden kielteinen vaikutus vain voimistuisi nykyisen pandemiakriisin aikana ja sen myötä, sillä kriisi on aiheuttanut ennennäkemätöntä raskautta unionin ilmailualalle ja taloudelle yleensä.

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarviointi ei ole tarpeen tässä poikkeuksellisessa tilanteessa, jossa toimenpiteiden tarpeet rajoittuvat ajanjaksoon, jonka aikana Yhdistyneen kuningaskunnan asema muutetaan. Käytettävissä ei ole muita toimintavaihtoehtoja, jotka poikkeaisivat ehdotetuista vaihtoehdoista aineellisesti ja oikeudellisesti.

⁵ Air Transport Action Group (ATAG), ”Aviation: Benefits Beyond Borders report for 2020”.

- **Perusoikeudet**

Tämä ehdotus ei vaikuta perusoikeuksien suojaamiseen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Kuten edellä todetaan, tämän ehdotuksen tavoitteena on säätää väliaikaisista toimenpiteistä, joilla säännellään unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välistä lentoliikennettä siirtymäkauden päätyttyä, jos asiaa koskevaa sopimusta ei ole tehty (1 artikla). Näiden toimenpiteiden tarkoituksena on säilyttää perusyhteydet siirtymäkauden ajan, kunnes tällainen sopimus voidaan tehdä (14 artikla).

Ensinnäkin, ehdotetussa asetuksessa (3 artikla) annetaan säännökset ensimmäisen, toisen, kolmannen ja neljännen vapauden liikenneoikeuksien yksipuolisesta myöntämisestä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajille, jotta nämä voivat lentää edelleen unionin alueen yli ja tehdä teknisiä välilaskuja unionin alueelle sekä lentää unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan alueiden välisiä suoria lentoja. Eroa ei tehdä matkustaja- ja rahtiliikenteen tai säännöllisen ja muun liikenteen välillä. Yhdistyneen kuningaskunnan liikenteenharjoittajat voivat myös (4 artikla) tarjota näitä palveluja yhteisten reittitunnusten tai kiintiövarausjärjestelyjen avulla ja tehdä vuokrausjärjestelyjä tiukoin ehdoin (5 artikla), mutta muita tavanomaisia operatiivisia joustovälineitä (kuten koneen vaihtamista tai monikohdelentoja) ei ole suunnitteilla.

Koska Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnettäviin oikeuksiin sovelletaan vastavuoroisuusperiaatetta, ehdotetussa asetuksessa (6 artikla) vahvistetaan mekanismi, jolla varmistetaan, että unionin lentoliikenteen harjoittajat saavat Yhdistyneessä kuningaskunnassa vastaavat oikeudet kuin Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajat saavat ehdotetun asetuksen nojalla. Päinvastaisessa tapauksessa komissiolla on valtuudet toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi antamalla täytäntöönpanosäädöksiä. Tällaisiin toimenpiteisiin kuuluvat myös Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien liikennöintilupien rajoittaminen tai peruuttaminen. Vastaavuuden tason arvioinnissa ja komission toteuttamissa korjaavissa toimenpiteissä ei ole kyse pelkästään siitä, vastaavatko molemmat oikeusjärjestykset tiukasti ja muodollisesti toisiaan. Tämä johtuu kyseisten markkinoiden välisistä merkittävistä eroista ja pyrkimyksestä olla noudattamatta puhtaaseen vastaavuuteen perustuvaa lähestymistapaa, joka saattaisi viime kädessä olla unionin etujen vastainen.

Vaikka ehdotetun asetuksen tavoitteena on perusyhteyksien väliaikainen takaaminen, siinä pyritään samaan päämäärään kuin kaikissa unionin lentoliikennesopimuksissa ja vahvistetaan sen mukaisesti joustomekanismi, jolla varmistetaan, että unionin lentoliikenteen harjoittajilla

on oikeudenmukaiset ja yhtäläiset mahdollisuudet kilpailla Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien kanssa sen jälkeen, kun unionin oikeus ei enää sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa. Jotta toimintaedellytykset säilyisivät tasapuolisina myös siirtymäkauden päätyttyä, Yhdistyneen kuningaskunnan olisi sovellettava edelleen riittävän korkeita vaatimuksia lentoliikenteen alalla, kun kyseessä ovat tasapuolinen kilpailu, mukaan luettuna kartellien, määräävän aseman väärinkäytön ja sulautumien sääntely; perusteettomien valtiontukien kieltäminen; työntekijöiden suojelu; ympäristönsuojelu; turvallisuus ja turvatoimet. Lisäksi on varmistettava, ettei unionin lentoliikenteen harjoittajia syrjitä Yhdistyneessä kuningaskunnassa oikeudellisesti tai tosiasiallisesti. Ehdotetussa asetuksessa (7 artikla) annetaankin komission tehtäväksi seurata unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien välisen kilpailun edellytyksiä ja valtuutetaan komissio toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet täytäntöönpanosäädösten muodossa sen varmistamiseksi, että nämä edellytykset täyttyvät jatkuvasti.

Käyttöön otetaan tarvittavat menettelyt, joiden avulla jäsenvaltiot voivat tarkistaa, että Yhdistynyt kuningaskunta on myöntänyt jäsenvaltioiden alueelle lentäville lentoliikenteen harjoittajille, ilma-aluksille ja miehistöille luvat tai sertifioinnut ne kansainvälisesti tunnustettujen turvallisuusstandardien mukaisesti ja että kaikkea asiaankuuluvaa kansallista ja unionin lainsäädäntöä noudatetaan eikä sallittuja oikeuksia ylitetä (8–11 artikla).

Asetus sisältää erityisen säännöksen, jossa muistutetaan, että jäsenvaltiot eivät saa neuvotella tai tehdä kahdenvälisiä lentoliikennesopimuksia Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa eivätkä saa muulla tavoin myöntää Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajille lentoliikenteen yhteydessä muita oikeuksia kuin tässä asetuksessa myönnetään (3 artikla). Asianomaiset toimivaltaiset viranomaiset voivat luonnollisesti tehdä tämän asetuksen asianmukaisen täytäntöönpanon vaatimaa yhteistyötä (12 artikla), jotta asetuksen alaisuudessa harjoitettavan lentoliikenteen hallinnointi häiriintyy mahdollisimman vähän siirtymäkauden päätyttyä.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**perusluonteiset lentoyhteydet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevassa sopimuksessa mainitun siirtymäkauden päättymisen jälkeen varmistavista yhteisistä säännöistä**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä³,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä⁴, jäljempänä 'erosopimus', tehtiin unionin osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2020/135⁵, ja se tuli voimaan 1 päivänä helmikuuta 2020. Erosopimuksen 126 artiklassa tarkoitettu siirtymäkausi, jonka aikana unionin oikeutta sovelletaan edelleen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa mainitun sopimuksen 127 artiklan mukaisesti, päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020. Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/266⁶, annettu 25 päivänä helmikuuta 2020, luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa uuden

¹ Lausunto, annettu

² Lausunto, annettu

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ...

⁴ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

⁵ Neuvoston päätös (EU) 2020/135, annettu 30 päivänä tammikuuta 2020, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamista Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä koskevan sopimuksen tekemisestä (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 1).

⁶ EUVL L 58, 27.2.2020, s. 53.

kumppanuussopimuksen tekemiseksi. Kuten neuvotteluohjeissa todetaan, lupa kattaa muun muassa seikat, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan käsitellä kattavasti ilmailusuhteita Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa siirtymäkauden päättymisen jälkeen. On kuitenkin epävarmaa, onko unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välinen sopimus niiden tulevasta suhteesta tällä alalla tullut voimaan mainitun ajanjakson loppuun mennessä.

- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1008/2008⁷ säädetään edellytyksistä, joilla unionin liikennöintilupa myönnetään lentoliikenteen harjoittajille, sekä vapaudesta harjoittaa EU:n sisäistä lentoliikennettä.
- (3) Siirtymäkauden päättyessä ja ilman erityissäännöksiä kaikki unionin oikeudesta johtuvat oikeudet ja velvollisuudet, jotka koskevat asetuksella (EY) N:o 1008/2008 vahvistettua markkinoillepääsyä, lakkaisivat, kun on kyse Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden välisestä suhteesta.
- (4) Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa väliaikaiset toimenpiteet, jotka antavat Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiluvan saaneille lentoliikenteen harjoittajille mahdollisuuden harjoittaa lentoliikennettä Yhdistyneen kuningaskunnan alueen ja jäsenvaltioiden välillä. Jotta varmistettaisiin asianmukainen tasapaino Yhdistyneen kuningaskunnan ja jäsenvaltioiden välillä, näin myönnettyjen oikeuksien ehtona olisi oltava, että Yhdistynyt kuningaskunta myöntää vastaavat oikeudet unionissa toimiluvan saaneille lentoliikenteen harjoittajille, minkä lisäksi olisi asetettava tiettyjä tasapuolisen kilpailun varmistavia ehtoja.
- (5) Toimenpiteiden väliaikaisen luonteen huomioon ottamiseksi tämän asetuksen soveltamisaika olisi rajattava 30 päivään kesäkuuta 2021 tai siihen asti, kun komission Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisesti neuvotteleva lentoliikenteen harjoittamista Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa koskeva sopimus, jonka osapuoli unioni on, tulee voimaan tai, jos niin määrätään, siihen asti, kun kyseistä sopimusta aletaan väliaikaisesti soveltaa, sen mukaan kumpi ajankohta on aikaisempi.
- (6) Jotta yhteyksien toimivuus pysyisi molempia osapuolia hyödyttävällä tasolla, olisi sovittava tietyistä yhteisistä markkinointijärjestelyistä, jotka koskevat sekä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajia että unionin lentoliikenteen harjoittajia vastavuoroisuusperiaatteen mukaisesti.
- (7) Tällä asetuksella ei saisi estää jäsenvaltioita myöntämästä lupia säännölliseen lentoliikenteeseen, jota unionin lentoliikenteen harjoittajat harjoittavat Yhdistyneen kuningaskunnan niille myöntämien oikeuksien perusteella, samalla tavalla kuin tilanteissa, joissa noudatetaan kansainvälisiä sopimuksia. Tällaisia lupia myöntäessään jäsenvaltiot eivät saisi harjoittaa syrjintää unionin lentoliikenteen harjoittajien välillä.
- (8) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, joka koskee sellaisten toimenpiteiden toteuttamista, joilla varmistetaan, että unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan yksipuolisesti toistensa lentoliikenteen harjoittajille myöntämät oikeudet ovat kohtuullisen vastavuoroisia ja että unionin lentoliikenteen harjoittajat voivat kilpailla Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien kanssa oikeudenmukaisin ehdoin lentoliikenteen harjoittamisesta. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3).

parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁸ mukaisesti. Nämä toimenpiteet olisi hyväksyttävä tarkastelumenettelyä noudattaen, koska niillä voi olla vaikutusta jäsenvaltioiden lentoyhteyksiin. Komission olisi hyväksyttävä välittömästi sovellettavia täytäntöönpanosäädöksiä, kun tämä on tarpeen asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa. Tällaisista asianmukaisesti perustelluista tapauksista voisi olla kyse silloin, kun Yhdistynyt kuningaskunta ei myönnä vastaavia oikeuksia unionin lentoliikenteen harjoittajille ja aiheuttaa siten ilmeisen epätasapainon tai kun kilpailuolosuhteet, jotka eivät ole yhtä edulliset kuin Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajiin vaikuttavat olosuhteet tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien lentoliikennepalvelujen tarjoamisessa, uhkaavat unionin lentoliikenteen harjoittajien taloudellista elinkelpoisuutta.

- (9) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on sellaisten väliaikaisten toimenpiteiden säätäminen, joita sovelletaan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan väliseen lentoliikenteeseen siinä tapauksessa, että niiden välisiä suhteita ilmailualalla sääntelevää sopimusta ei siirtymäkauden päättyessä ole, vaan se voidaan laajuutensa ja vaikutustensa vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, minkä vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä tarpeen on tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (10) Edellä tarkoitetun siirtymäajan päättymiseen liittyvän kiireellisyyden vuoksi on aiheellista poiketa Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitettyssä kansallisten parlamenttien asemaa koskevassa pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitetusta kahdeksan viikon ajanjaksosta.
- (11) Tämän asetuksen alueellinen soveltamisala ja viittaukset Yhdistyneeseen kuningaskuntaan eivät kata Gibraltaria.
- (12) Tämä asetusta ei vaikuta Espanjan kuningaskunnan oikeudelliseen asemaan sen alueen suvereeniuden suhteen, jolla Gibraltarin lentoasema sijaitsee.
- (13) Tämän asetuksen säännösten olisi tultava voimaan kiireellisesti, ja niitä olisi lähtökohtaisesti sovellettava sitä päivää seuraavasta päivästä, jona erosopimuksessa tarkoitettu siirtymäkausi päättyy, paitsi jos unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiä suhteita ilmailualalla sääntelevä sopimus on tullut voimaan kyseiseen päivään mennessä. Tiettyjä säännöksiä olisi kuitenkin sovellettava tämän asetuksen voimaantulosta alkaen, jotta tarvittavat hallinnolliset menettelyt voidaan toteuttaa mahdollisimman pian,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

1 artikla
Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään väliaikaisista toimenpiteistä, joita sovelletaan unionin ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, jäljempänä 'Yhdistynyt kuningaskunta', väliseen lentoliikenteeseen sen jälkeen, kun erosopimuksen 126 artiklassa tarkoitettu siirtymäkausi on päättynyt.

2 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'lentoliikenteellä' yleisölle tarjottua matkustajien, matkatavaroiden, rahdin ja postin kuljettamista ilma-aluksella joko erikseen tai yhdessä maksua tai muuta korvausta vastaan, reitti- ja tilauslentoliikenne mukaan luettuina;
- 2) 'kansainvälisellä lentoliikenteellä' lentoliikennettä vähintään kahden valtion alueen yläpuolisessa ilmatilassa;
- 3) 'unionin lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenteen harjoittajaa, jolla on voimassa oleva liikennelupa, jonka toimivaltainen lupaviranomainen on myöntänyt asetuksen (EY) N:o 1008/2008 II luvun mukaisesti;
- 4) 'Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajalla' lentoliikenteen harjoittajaa,
 - a) jonka pääasiallinen toimipaikka sijaitsee Yhdistyneessä kuningaskunnassa; ja
 - b) joka täyttää jommankumman seuraavista edellytyksistä:
 - i) Yhdistynyt kuningaskunta ja/tai Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset omistavat yli 50 prosenttia kyseisestä yrityksestä ja yritys on tosiasiallisesti niiden määräysvallassa joko suoraan tai epäsuorasti yhden tai useamman muun yrityksen välityksellä, tai
 - ii) unionin jäsenvaltiot ja/tai unionin jäsenvaltioiden kansalaiset ja/tai Euroopan talousalueen muut jäsenvaltiot ja/tai tällaisten valtioiden kansalaiset kaikkina yhdistelminä joko yksin tai yhdessä Yhdistyneen kuningaskunnan ja/tai Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisten kanssa omistavat yli 50 prosenttia kyseisestä yrityksestä ja yritys on tosiasiallisesti niiden määräysvallassa joko suoraan tai epäsuorasti yhden tai useamman muun yrityksen välityksellä;
 - c) jolla b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa oli voimassa oleva asetuksen (EY) N:o 1008/2008 mukainen liikennelupa 14 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyä tämän asetuksen ensimmäistä soveltamispäivää edeltävänä päivänä;
- 5) 'tosiasiallisella määräysvallalla' suhdetta, joka perustuu oikeuksiin, sopimuksiin tai muihin keinoihin, joilla erikseen tai yhdessä ja ottaen huomioon tosiasialliset ja oikeudelliset seikat annetaan mahdollisuus suoraan tai välillisesti käyttää määräävää vaikutusvaltaa yrityksessä, erityisesti
 - a) antamalla oikeus käyttää kaikkia yrityksen varoja tai osaa niistä;
 - b) oikeuksin tai sopimuksin, joiden nojalla saadaan määräävä vaikutusvalta yrityksen elinten kokoonpanoon, äänestyksiin tai päätöksiin taikka muutoin yrityksen liiketoimien hoitamiseen;
- 6) 'kilpailulainsäädännöllä' lainsäädäntöä, joka koskee seuraavaa toimintaa, kun se voi vaikuttaa lentoliikennepalveluihin:

- a) toiminta, joka koostuu seuraavista:
- i) lentoliikenteen harjoittajien väliset sopimukset, lentoliikenteen harjoittajien yhteenliittymien päätökset sekä yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena tai seurauksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen;
 - ii) yhden tai useamman lentoliikenteen harjoittajan harjoittama määräävän aseman väärinkäyttö;
 - iii) toimenpiteet, jotka Yhdistynyt kuningaskunta toteuttaa tai pitää voimassa sellaisten julkisten yritysten ja yritysten osalta, joille se myöntää erityis- tai yksinoikeuksia, ja jotka ovat i tai ii alakohdan vastaisia;
- b) lentoliikenteen harjoittajien keskittymät, jotka olennaisesti estävät tehokasta kilpailua erityisesti määräävän aseman syntymisen tai vahvistumisen seurauksena;
- 7) 'tuella' rahoitusosuutta, jonka valtio tai muu julkisyhteisö antaa lentoliikenteen harjoittajalle jollakin tasolla ja joka antaa etua, seuraavat mukaan luettuina:
- a) varojen suora siirto, esimerkiksi avustuksina, lainoina tai pääomasijoituksena, varojen mahdollinen suora siirto ja vastuiden, kuten lainatakausten, pääomalisäysten, omistuksen, konkurssisuojan tai vakuutuksen vastattavaksi ottaminen;
 - b) luopuminen saamisista, jotka olisi muuten maksettava, tai tällaisten saamisten kantamatta jättäminen;
 - c) muiden tavaroiden tai palvelujen kuin yleisen infrastruktuurin tarjoaminen tai tavaroiden tai palvelujen hankinta;
 - d) maksut rahoitusmekanismiin tai yksityisen elimen valtuuttaminen tai määrääminen suorittamaan yksi tai useampi a, b ja c alakohdassa mainituista, tavanomaisesti valtiolle tai muulle julkisyhteisölle kuuluvista tehtävistä, kun kyseinen käytäntö ei tosiasiansa eroa valtioiden tavanomaisesti noudattamista käytännöistä;
- valtion tai muun julkisyhteisön antaman rahoitusosuuden ei katsota antavan etua, jos yksityinen markkinatoimija, jonka toiminta perustuu yksinomaan kannattavuusnäkömiin, olisi samassa tilanteessa kuin asianomainen julkisyhteisö antanut saman rahoitusosuuden;
- 8) 'riippumattomalla kilpailuviranomaisella' kilpailulainsäädännön soveltamisesta ja täytäntöönpanosta sekä tukien valvonnasta vastaavaa viranomaista, joka täyttää seuraavat edellytykset:
- a) viranomaisen on toiminnallisesti riippumaton ja sillä on asianmukaiset resurssit tehtäviensä suorittamiseen;
 - b) viranomaisella on tehtäviään suorittaessaan ja toimivaltaansa käyttäessään tarvittavat takeet siitä, että se on riippumaton poliittisesta tai muusta ulkoisesta vaikutuksesta ja toimii puolueettomasti; ja
 - c) viranomaisen päätökset voidaan saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi;
- 9) 'syrjinnällä' kaikenlaista erilaiseen asemaan asettamista ilman objektiivisia perusteita, kun on kyse lentoliikennepalvelujen tarjoamisesta käytettävien tavaroiden tai palvelujen, myös julkisten palvelujen, tarjoamisesta, tai siitä, miten viranomaiset kohtelevat tällaisia palveluja;
- 10) 'säännöllisellä lentoliikenteellä' sellaisten lentojen sarjaa, joilla on seuraavat ominaisuudet:

- a) kullakin lennolla on istuinpaikkoja ja/tai rahdin ja/tai postin kuljetuskapasiteettia, jotka ovat yleisön ostettavissa (joko suoraan lentoliikenteen harjoittajalta tai sen valtuutetuilta edustajilta);
- b) lennon tarkoituksena on palvella samojen kahden tai useamman lentoaseman välistä liikennettä joko
- i) julkistetun aikataulun mukaisesti tai
- ii) niin säännöllisesti tai toistuvasti, että se selvästikin on osa järjestelmällistä sarjaa;
- 11) 'tilauslentoliikenteellä' kaupallista lentoliikennettä, jota harjoitetaan muuna kuin säännöllisenä lentoliikenteenä;
- 12) 'unionin alueella' Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen soveltamisalaan kyseisissä sopimuksissa määrätyin edellytyksin kuuluvien jäsenvaltioiden maa-alueita, sisävesiä ja aluemerta sekä niiden yläpuolella olevaa ilmatilaa;
- 13) 'Yhdistyneen kuningaskunnan alueella' Yhdistyneen kuningaskunnan maa-alueita, sisävesiä ja aluemerta sekä niiden yläpuolella olevaa ilmatilaa;
- 14) 'Chicagon yleissopimuksella' Chicagossa 7 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoitettua kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimusta.

3 artikla *Liikenneoikeudet*

1. Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajat saavat tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin
- a) lentää laskeutumatta unionin alueen yli;
- b) laskeutua unionin alueelle ilman kaupallista tarkoitusta Chicagon yleissopimuksessa tarkoitettulla tavalla;
- c) harjoittaa kansainvälistä säännöllistä lentoliikennettä ja tilauslentoliikennettä kuljettaen pelkästään matkustajia, matkustajia ja rahtia yhdessä ja pelkästään rahtia minkä tahansa kahden paikan välillä, joista toinen sijaitsee Yhdistyneen kuningaskunnan alueella ja toinen unionin alueella;
3. Jäsenvaltiot eivät saa neuvotella tai tehdä kahdenvälisiä sopimuksia tai järjestelyjä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa tämän asetuksen soveltamisajan osalta. Ne eivät saa kyseisen ajan osalta muutoinkaan myöntää Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajille lentoliikenteen yhteydessä muita oikeuksia kuin tässä asetuksessa myönnetään.
4. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädännön mukaisesti sallia lentoambulanssipalvelujen tarjoamisen alueellaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröidyillä ilma-aluksilla.

4 artikla *Yhteiset markkinointijärjestelyt*

1. Tämän asetuksen 3 artiklan mukaisia ilmakuljetuspalveluja voidaan tarjota kiintiövarauksia tai yhteisten reittitunnusten käyttöä koskevilla järjestelyillä seuraavasti:

a) Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja voi toimia markkinoivana lentoliikenteen harjoittajana siten, että unionin lentoliikenteen harjoittaja tai Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja on lennon suorittava lentoliikenteen harjoittaja, tai siten, että lennon suorittava lentoliikenteen harjoittaja on sellaisen kolmannen maan lentoliikenteen harjoittaja, jolla on unionin oikeuden tai tapauksen mukaan asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden lainsäädännön nojalla tarvittavat liikenneoikeudet ja jonka lentoliikenteen harjoittajilla on oikeus käyttää kyseisiä oikeuksia kyseisen järjestelyn mukaisesti;

b) Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja voi toimia lennon suorittavana lentoliikenteen harjoittajana siten, että unionin lentoliikenteen harjoittaja tai Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja on markkinoiva lentoliikenteen harjoittaja, tai siten, että markkinoiva lentoliikenteen harjoittaja on sellaisen kolmannen maan lentoliikenteen harjoittaja, jolla on unionin oikeuden tai tapauksen mukaan asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden lainsäädännön nojalla tarvittavat reittioikeudet ja jonka lentoliikenteen harjoittajilla on oikeus käyttää kyseisiä oikeuksia kyseisen järjestelyn mukaisesti.

2. Missään tapauksessa ei voida tulkita, että Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajille 1 kohdan mukaisesti myönnettyt oikeudet antavat kolmannen maan lentoliikenteen harjoittajille muita oikeuksia kuin ne, joita ne voivat käyttää unionin oikeuden tai asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden lainsäädännön nojalla.

3. Kiintiövarauksia tai yhteisten reittitunnusten käyttöä koskeviin järjestelyihin turvautuminen, joko lennon suorittavan lentoliikenteen harjoittajan tai markkinoivan lentoliikenteen harjoittajan ominaisuudessa, ei saa johtaa siihen, että Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja käyttää muita kuin 3 artiklan 1 kohdassa säädettyjä oikeuksia.

Tämä ei estä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajia tarjoamasta lentoliikennepalveluja sellaisten paikkojen välillä, joista toinen sijaitsee unionin alueella ja toinen kolmannessa maassa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja toimii kiintiövarausta tai yhteisten reittitunnusten käyttöä koskevaa järjestelyä käyttäen markkinoivana lentoliikenteen harjoittajana sellaisen lennon suorittavan lentoliikenteen harjoittajan kanssa, jolla on unionin oikeuden tai tapauksen mukaan asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden lainsäädännön nojalla tarvittavat liikenneoikeudet sekä oikeus käyttää näitä oikeuksia kyseisen järjestelyn mukaisesti;

b) kuljetuspalvelu on osa kyseisen Yhdistyneen kuningaskunnan liikenteenharjoittajan suorittamaa kuljetusta Yhdistyneen kuningaskunnan alueella sijaitsevan paikan ja asianomaisessa kolmannessa maassa sijaitsevan paikan välillä.

4. Asianomaisten jäsenvaltioiden on edellytettävä, että niiden toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät tässä artiklassa tarkoitetut järjestelyt tässä artiklassa vahvistettujen ehtojen sekä sovellettavien unionin oikeudessa ja kansallisessa lainsäädännössä erityisesti lentoturvallisuuden ja ilmailun turvaamisen osalta asetettujen vaatimusten noudattamisen varmentamiseksi.

5 artikla
Ilma-alusten vuokraus

1. Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja voi 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja oikeuksia käyttäessään tarjota lentoliikennepalveluja omilla ilma-aluksillaan sekä kaikissa seuraavissa tapauksissa:

- a) se käyttää miltä tahansa vuokralleantajalta ilman miehistöä vuokrattua ilma-alusta;
- b) se käyttää miltä tahansa Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajalta miehistöineen vuokrattua ilma-alusta;
- c) se käyttää minkä tahansa muun maan kuin Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajilta miehistöineen vuokrattua ilma-alusta, edellyttäen, että vuokraaminen on perusteltua vuokralleottajan poikkeuksellista tarvetta tai kausiluonteista kapasiteettitarvetta varten tai toiminnallisten ongelmien ratkaisemiseksi ja että vuokrauksen kesto rajataan siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä kyseisten tarpeiden täyttämiseksi ja kyseisten ongelmien selvittämiseksi.

2. Asianomaisten jäsenvaltioiden on edellytettävä, että niiden toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät 1 kohdassa tarkoitetut järjestelyt siinä vahvistettujen ehtojen sekä sovellettavien unionin oikeudessa ja kansallisessa lainsäädännössä erityisesti lentoturvallisuuden ja ilmailun turvaamisen osalta asetettujen vaatimusten noudattamisen varmentamiseksi.

6 artikla
Oikeuksien vastaavuus

1. Komissio seuraa Yhdistyneen kuningaskunnan unionin lentoliikenteen harjoittajille myöntämiä oikeuksia ja niiden käytön ehtoja.

2. Jos komissio toteaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan unionin lentoliikenteen harjoittajille myöntämät oikeudet eivät vastaa tämän asetuksen nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajille myönnettyjä oikeuksia oikeudellisesti tai tosiasiallisesti tai että kyseiset oikeudet eivät ole yhtäläisesti kaikkien unionin lentoliikenteen harjoittajien saatavilla, se hyväksyy viipymättä vastaavuuden palauttamiseksi täytäntöönpanosäädöksiä toteuttaakseen seuraavat toimenpiteet:

- a) vahvistaa rajat Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien käytettävissä olevalle säännöllisen lentoliikenteen sallitulle kapasiteetille ja vaatii jäsenvaltioita mukauttamaan vastaavasti sekä voimassa olevia että vasta myönnettyjä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien liikennöintilupia;
- b) vaatii jäsenvaltioita epäämään kyseiset liikennöintiluvat tai peruuttamaan ne määrääjäksi tai kokonaan; tai
- c) asettaa taloudellisia velvoitteita tai toimintarajoituksia.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ne hyväksytään 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kiireellistä menettelyä noudattaen, kun tämä on tarpeen asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa, jotka liittyvät 2 kohdassa tarkoitetun vastaavuuden vakavaan puutteeseen.

7 artikla
Tasapuolinen kilpailu

1. Komissio seuraa, millä edellytyksillä unionin lentoliikenteen harjoittajat ja unionin lentoasemat kilpailevat Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien ja Yhdistyneen kuningaskunnan lentoasemien kanssa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien lentoliikennepalvelujen tarjoamisesta.

2. Jos komissio toteaa, että edellytykset ovat jonkin 3 kohdassa tarkoitetun tilanteen vuoksi huomattavasti epäedullisempia kuin Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajiin sovellettavat edellytykset, se hyväksyy viipymättä tilanteen korjaamiseksi täytäntöönpanosäädöksiä toteuttaakseen seuraavat toimenpiteet:

a) vahvistaa rajat Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien käytettävissä olevalle säännöllisen lentoliikenteen sallitulle kapasiteetille ja vaatii jäsenvaltioita mukauttamaan vastaavasti sekä voimassa olevia että vasta myönnettyjä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien liikennöintilupia;

b) vaatii jäsenvaltioita epäämään kyseiset liikennöintiluvat tai peruuttamaan ne määräajaksi tai kokonaan; tai

c) asettaa taloudellisia velvoitteita tai toimintarajoituksia.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 13 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ne hyväksytään 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kiireellistä menettelyä noudattaen, kun tämä on tarpeen asianmukaisesti perustelluissa erittäin kiireellisissä tapauksissa, jotka liittyvät unionin lentoliikenteenharjoittajien yhden tai useamman operaation taloudelliseen elinkelpoisuuteen kohdistuvaan uhkaan.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja täytäntöönpanosäädöksiä annetaan kyseisessä kohdassa määritetyin ehdoin seuraavien tilanteiden korjaamiseksi:

a) Yhdistynyt kuningaskunta myöntää tukia;

b) Yhdistynyt kuningaskunta ei ota käyttöön kilpailulainsäädäntöä tai ei sovelle sitä tehokkaasti;

c) Yhdistynyt kuningaskunta ei perusta tai ei ylläpidä riippumatonta kilpailuviranomaista;

d) Yhdistynyt kuningaskunta soveltaa työntekijöiden suojelua, lentoturvallisuutta, ilmaväli- ja matkustajien oikeuksia koskevia standardeja, jotka ovat vähemmän tiukkoja kuin unionin oikeudessa vahvistetut standardit tai, jos unionin oikeus ei sisällä asiaa koskevia säännöksiä, jotka ovat vähemmän tiukkoja kuin kaikkien jäsenvaltioiden soveltamat standardit tai joka tapauksessa vähemmän tiukkoja kuin asiaa koskevat kansainväliset standardit;

e) unionin lentoliikenteen harjoittajiin kohdistuu syrjintää.

4. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi komissio voi pyytää tietoja Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisilta viranomaisilta, Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajilta tai Yhdistyneen kuningaskunnan lentoasemilta. Jos Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset, Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajat tai Yhdistyneen kuningaskunnan lentoasemat eivät toimita pyydettyjä tietoja komission asettamassa kohtuullisessa määräajassa tai jos niiden toimittamat tiedot ovat puutteellisia, komissio voi menetellä 2 kohdan mukaisesti.

5. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 2019/712⁹ ei sovelleta tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin asioihin.

8 artikla *Liikennöintilupa*

1. Jotta Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajat voivat käyttää niille 3 artiklan mukaisesti myönnettyjä oikeuksia, niiden on hankittava liikennöintilupa jokaiselta jäsenvaltiolta, jossa ne haluavat harjoittaa toimintaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin ja kansallisen lentoturvallisuusalan lainsäädännön soveltamista.

2. Saadessaan liikennöintilupaa koskevan hakemuksen Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajalta asianomaisen jäsenvaltion on myönnettävä asianmukainen liikennöintilupa ilman aiheetonta viivytystä edellyttäen, että

a) hakemuksen tehneellä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajalla on Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädännön mukainen voimassa oleva liikennelupa ja

b) hakemuksen tehnyt Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittaja on Yhdistyneen kuningaskunnan jatkuvan ja tehokkaan viranomaisvalvonnan alainen, toimivaltainen viranomainen on selkeästi määritelty ja Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajalla on kyseisen viranomaisen antama lentotoimintalupa.

3. Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajilla on oikeus jättää liikennöintilupia koskevia hakemuksiaan tämän asetuksen voimaantulopäivästä alkaen, sanotun kuitenkin rajoittamatta tarvetta varata riittävästi aikaa tarpeellisten arviointien tekemiseen. Jäsenvaltioilla on valta hyväksyä näitä hakemuksia kyseisestä päivästä alkaen edellyttäen, että hakemusten hyväksymisedellytykset täyttyvät. Näin myönnetty liikennöintiluvat tulevat kuitenkin voimaan aikaisintaan 14 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa vahvistettuna tämän asetuksen ensimmäisenä soveltamispäivänä.

9 artikla *Toimintasuunnitelmat, ohjelmat ja aikataulut*

1. Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien on toimitettava lentoliikennepalvelujen toimintasuunnitelmat, ohjelmat ja aikataulut kunkin asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksyttäväksi. Ne on toimitettava vähintään 30 päivää ennen toiminnan aloittamista.

2. Jollei 8 artiklasta muuta johdu, 14 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädettyinä tämän asetuksen ensimmäisenä soveltamispäivänä käynnissä olevaa IATA:n kautta koskevat ja ensimmäistä sen jälkeistä liikennekautta koskevat toimintasuunnitelmat, ohjelmat ja aikataulut voidaan toimittaa ja hyväksyä ennen kyseistä päivää.

3. Tällä asetuksella ei estetä jäsenvaltioita myöntämästä lupia säännölliseen lentoliikenteeseen, jota unionin lentoliikenteen harjoittajat harjoittavat Yhdistyneen kuningaskunnan niille myöntämien oikeuksien perusteella. Tällaisten lupien osalta jäsenvaltiot eivät saa harjoittaa syrjintää unionin lentoliikenteen harjoittajien välillä.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/712, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, kilpailun turvaamisesta lentoliikenteessä ja asetuksen (EY) N:o 868/2004 kumoamisesta (EUVL L 123, 10.5.2019, s. 4).

10 artikla

Luvan epääminen, peruuttaminen kokonaan, peruuttaminen tilapäisesti ja rajoittaminen

1. Jäsenvaltioiden on evättävä tai tapauksen mukaan peruutettava kokonaan tai tilapäisesti Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupa, jos
 - a) lentoliikenteen harjoittajaa ei voida pitää tämän asetuksen mukaisena Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajana; tai
 - b) 8 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty.
2. Jäsenvaltioiden on evättävä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupa, peruutettava se kokonaan tai tilapäisesti, rajoitettava sitä tai asetettava sille ehtoja tai rajoitettava kyseisen lentoliikenteen harjoittajan toimintaa tai asetettava sen toiminnalle ehtoja seuraavissa tilanteissa:
 - a) sovellettavia turvallisuus- ja turvavaatimuksia ei noudateta;
 - b) sovellettavia vaatimuksia, jotka koskevat ilmakuljetukseen osallistuvien ilma-alusten pääsyä asianomaisen jäsenvaltion alueelle, toimintaa sen alueella tai lähtöä sen alueelta, ei noudateta;
 - c) sovellettavia vaatimuksia, jotka koskevat ilma-aluksessa olevien matkustajien, miehistön, matkatavaroiden, rahdin ja/tai postin pääsyä asianomaisen jäsenvaltion alueelle, olemista sen alueella tai lähtöä sen alueelta (mukaan luettuina maahantuloa, selvitystä, maahanmuuttoa, passeja, tulleja ja karanteenia koskevat määräykset tai postin osalta postisäännöt), ei noudateta.
3. Jäsenvaltioiden on evättävä Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien liikennöintiluvat, peruutettava ne kokonaan tai tilapäisesti, rajoitettava niitä tai asetettava niille ehtoja tai rajoitettava kyseisten lentoliikenteen harjoittajien toimintaa tai asetettava niiden toiminnalle ehtoja, jos komissio vaatii sitä jäsenvaltioilta 6 tai 7 artiklan mukaisesti.
4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille ilman aiheetonta viivytystä kaikista päätöksistä evätä tai peruuttaa Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajan liikennöintilupa 1 ja 2 kohdan nojalla.

11 artikla

Todistukset ja lupakirjat

Jäsenvaltioiden on tunnustettava Yhdistyneen kuningaskunnan lentoliikenteen harjoittajien tämän asetuksen mukaisen lentoliikenteen harjoittamista varten Yhdistyneen kuningaskunnan myöntämät tai hyväksymät lentokelpoisuustodistukset, pätevyystodistukset ja lupakirjat, jotka ovat edelleen voimassa, edellyttäen, että tällaiset todistukset tai lupakirjat on myönnetty tai hyväksytty vähintään Chicagon yleissopimuksen nojalla vahvistettujen asiaankuuluvien kansainvälisten standardien nojalla ja mukaisesti.

12 artikla

Neuvottelut ja yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tarpeen mukaan neuvoteltava ja tehtävä yhteistyötä Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltaisten viranomaisten kanssa tämän asetuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi.
2. Jäsenvaltioiden on pyynnöstä ja ilman aiheetonta viivytystä toimitettava komissiolle tämän artiklan 1 kohdan nojalla saadut tiedot tai muut tiedot, joilla on merkitystä 6 ja 7 artiklan täytäntöönpanon kannalta.

13 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa asetuksella (EY) N:o 1008/2008 perustettu komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa yhdessä sen 5 artiklan kanssa.

14 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan sitä päivää seuraavasta päivästä, jona unionin oikeutta lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan erosopimuksen 126 ja 127 artiklan nojalla. Edellä olevia 8 artiklan 3 kohtaa ja 9 artiklan 2 kohtaa sovelletaan kuitenkin tämän asetuksen voimaantulopäivästä.
3. Tätä asetusta ei sovelleta, jos Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa tehty lentoliikenteen harjoittamista koskeva kattava sopimus, jossa unioni on sopimuspuolena, on tullut voimaan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun päivään mennessä.
4. Tämän asetuksen soveltaminen päättyy aiempina seuraavista kahdesta päivästä:
 - a) 30 päivä kesäkuuta 2021;
 - b) päivä, jona 3 kohdassa tarkoitettu sopimus tulee voimaan, tai, tapauksen mukaan, päivä, josta alkaen sitä sovelletaan väliaikaisesti.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja